

Rød hestehov (*Petasites hybridus*)

Videnskabeligt navn: *Petasites hybridus*

Kaldenavn: Rød hestehov

Synonymer: Tordenskræppe

Status i Danmark: Invasiv⁹

Beskrivelse

Rød hestehov er en flerårig urt. Den blomstrer allerede i marts-april og blomsterskuddene kommer frem før bladene, der først ses når blomstringen er ved at være slut.

Blomsterskuddene er 20-50 cm og har i toppen en blomsterstand med omkring 120-130 lyserøde kurveblomster med en tydelig krydret, sødlig duft. Arten er tvebo. I Danmark ses næsten udelukkende hanplanter og da hunplanter er meget sjældne, sker spredning næsten udelukkende vegetativt. Bladstænglen, der er 50-150 cm lang, er hul med rødbrune skællignende stængelblade og ligner i tværsnit en hestehov, hvor ledningsstrengene sidder som sømmene i hesteskoen. De unge blade er hvidfildede på undersiden, men ældre blade kan være næsten glatte på undersiden. Bladene er hjerteformede og bliver 50-70 cm i diameter. Planten har en kraftig grenet jordstængel^{1,2,3,4,5}.

Forvekslingsmuligheder

Rød hestehov kan forveksles med andre arter tilhørende slægten hestehov (*Petasites*) samt følfod (*Tussilago farfara*). Forvekslingen sker primært efter blomstringen, idet blomsterfarve og udseende adskiller rød hestehov fra de andre arter. Grundbladene hos alle arter er nyre- til hjerteformede og kan forveksles. Bladene hos følfod er oftest betydelig mindre end hos arter af hestehov og de er hviduldne på undersiden også hos ældre blade. Bladene hos fildet hestehov (*P. spurius*) er tydeligt trekantede, hvid hestehov (*P. albus*) har tilspidsede blade med en skarptandet kant, Japansk hestehov (*P. japonicus*) har bredt nyreformede blade uden det let kantede omrids som kendetegner rød hestehov og vellugtende hestehov (*P. pyrenaicus*), der udelukkende kendes fra Bornholm, har betydelig mindre kun 15-20 cm brede blade end de øvrige arter af hestehov^{1,2,3,4}.

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Rød hestehov er hjemmehørende i Syd- og Centraleuropa samt Vestasien. De første fund af planten er makrofossilfund fra handelspladser i Århus, der stammer fra sent i Vikingetiden⁵. Arten er blevet dyrket som lægeplante siden Middelalderen⁵. I dag er rød hestehov fundet over det meste af landet^{5,6}. Arten er fundet i 746 ud af 1300 Atlas Flora Danica ruder⁵.

Datagrundlag for artens invasive status i Danmark

Vi benytter en skala fra 0-3 til at vurdere arterne i forhold til de seks parametre spredningspotentiale, levestedets bevarings- og naturværdi, påvirkningen på hjemmehørende arter, påvirkning på økosystemfunktioner, økonomiske effekter og helbredseffekter. 0 svarer til ingen, 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj påvirkning. Kvaliteten af data, der ligger til grund for vurderingen,

angives på en firetrins skala: meget sikker (empiriske, kvantitative data for arten), sikker (overvejende kvalitative data for arten), middel (udelukkende kvalitative data), usikker (få eller ingen data).

	Sprednings- potentiale	Levestedets bevarings- og naturværdi	Påvirkning af hjemme- hørende arter	Påvirkning af økosystem- funktioner	Økonomiske effekter	Helbreds- effekter
Score	2	3	2	2	0	1
Datakvalitet	Middel	Sikker	Middel	Middel	Middel	Meget sikker

Spredningspotentiale: 2 (middel). Spredningspotentialet for rød hestehov er vurderet til middel. Rød hestehov formerer sig næsten udelukkende vegetativt, men når planten først har etableret sig, spreder den sig forholdsvist hurtigt ved udløbere og kan i løbet af nogle år dække mange kvadratmeter⁶. Stykker af rodstængel kan føres med vandet i åer og søer til nye voksesteder, hvor rodstænglerne kan etablere sig som nye individer. Planten kan også blive spredt med jord- og haveaffald.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 3 (høj). Levestedets bevarings- og naturværdi for rød hestehov er vurderet til høj. Rød hestehov vokser langs vandløb, damme, søer og veje⁵. Den findes også i voldgrave, grøfter og gamle parker. Rød hestehov vokser især på lerede, næringsrige og fugtige steder.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 2 (middel). Rød hestehov er vurderet til at have en middel påvirkning på hjemmehørende arter. Den danner meget tætte bestande og de store blade skygger for al øvrig vegetation. Der mangler dog data, der dokumenterer påvirkningen.

Påvirkning af økosystemfunktioner: 2 (middel). Rød hestehov er vurderet til at påvirke økosystemfunktioner middel. I vækstperioden ændrer den lysforholdene markant og når planten visner i efteråret, efterlades brinker langs vandløb og søer med blottet jord. Ved store regnskyl eller oversvømmelse er der risiko for erosion, hvilket kan påvirke livet i vandløbene negativt^{3,6}. Der mangler dog data, der dokumenterer påvirkningerne.

Økonomiske effekter: 0 (ingen). Rød hestehov er vurderet ikke at have negative økonomiske effekter da der ikke sker bekæmpelse af arten ud over den almindelige slåning af vejkanter.

Helbredseffekter: 1 (lav). Helbredseffekter for rød hestehov er vurderet til at være lav. Planten dyrkes fortsat til naturmedicin bl.a. i Tyskland, men slægten hestehov har også et højt indhold af toksiske alkaloider, som kan begrænse plantens anvendelighed⁸.

Kilder

¹ Mossberg, B. and Stenberg, L. 2003. Den nye nordiske flora. Gyldendal.

² Naturbasen. Rød hestehov. <https://www.naturbasen.dk/art/2658/roed-hestehov> (besøgt 21. april 2022).

³ Jensen, J.K. and Svart, H.E. 2008. Invasive planter - uønskede planter. Natur og Museum 3.

⁴ Miljøministeriet. Rød hestehov. *Petasites hybridus*. <https://mst.dk/natur-vand/natur/artsleksikon/froeplanter/roed-hestehov/> (besøgt 21 april 2022).

⁵ Hartvig, P. 2015. Atlas Flora Danica. Gyldendal, København.

⁶ Kollmann, J., Roelsgaard, J.S., Fischer, M., Nielsen, C.D. 2010. Invasive plantearter i Danmark, 1. udgave Frederiksberg. Biofolia.

⁷ Schalitz, G., Hebenstreit, R. 2007. Growing butterbur (*Petasites hybridus* L.) on grassland sites in North-Eastern-Germany. Journal of Medical and Spice Plants 12(2), 95-99.

⁸ Aydin, A.A., Zerbes, V., Parlar, H., Lertzfel, T. 2013. The medical plant butterbur (*Petasites*): Analytical and physiological

(re)view. Journal of Pharmaceutical and Biomedical Analysis 75, 220-229.

⁹Arter.dk, art: Rød hestehov – *Petasites hybridus*. <https://arter.dk/taxa/taxon/details/796fddf8-f785-ea11-aa77-501ac539d1ea>.